

TILAK MAHARASTRA VIDYAPEETH, PUNE**BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)****EXAMINATION – MAY 2022****THIRD/SIXTH SEMESTER****Subject: Banking & Finance - I (BCOM19-307B / BCBF - 601)****Date: 18/05/2022****Total marks: 60****Time: 2.00 pm to 4.30 pm****Instructions:** 1) Attempt all Questions 2) Figures to the right indicate full marks**Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (any 10) (10)**

1. Banks are the manufacturers of _____.
a) Money
b) Service
c) Capital
d) Market
2. RBI was established in the year _____.
a) 1935
b) 1946
c) 1955
d) None of these
3. A _____ banks belongs to its members.
a) Foreign
b) Nationalized
c) Co-operative
d) None of these
4. According to Indian banking act 949, banking is legally bound to keep 20% of its deposits in the form of _____.
a) Solid assets
b) Liabilities
c) Liquid Assets
d) Assets
5. Only nationalized banks are regarded as _____ banks.
a) foreign
b) Public
c) Private
d) None of these
6. Business environment is divided into _____ parts.
a) Two
b) Four
c) Seven
d) six
7. Standard chartered bank is _____ bank.
a) foreign
b) Private
c) Nationalized
d) Public
8. The Instruments of general credit control are _____, _____ and _____.
a) bank rate, interest and money
b) bank rate, money and capital
c) bank rate, reserve requirement and open market operations
d) None of these
9. Recommendations of Narasimham committee were given in _____.
a) 1192
b) 1991
c) 1978
d) 1995
10. Political environment is a part of _____ environment.
a) External
b) Micro
c) Internal
d) Macro

11. Till march 2007 there were only _____ non scheduled banks in India.
 a) 6 b) 7
 c) 5 d) 4
12. The SBI's corporate office is located at _____.
 a) Mumbai b) Nagpur
 c) Pune d) Kolkata
13. _____ are those that are not included in the second schedule of RBI
 a) Scheduled banks b) Private Banks
 c) The non-scheduled banks d) None of these

Q. 2) Write Short Note (any three)

(15)

- 1 Objective of RRB
- 2 Private sector banks
- 3 Indian Reserve Bank
- 4 Foreign banks
- 5 Capital Adequacy Ratio

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

- 1 What is the concept and objectives o business? What is its significance from marketing point of view? Explain.
- 2 Narrate various problems of Nationalized Banks in India.
- 3 Describe the structure of banking system in India.
- 4 What are the functions Co-operative Banks?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

- 1 Distinguish between scheduled and non-scheduled banks.
- 2 What are the features of private sector banks?
- 3 Explain the role and evaluation of RBI.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १) खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. बँका ----- उत्पादक आहेत.
 अ) पैसा ब) सेवा
 क) भांडवल ड) बाजार
२. आर.बी.आय ही वर्ष ----- मध्ये स्थापन झाली.
 अ) १९३५ ब) १९४६
 क) १९५५ ड) यापैकी एकही नाही
३. ----- ही बँक सभासदांची असते.
 अ) विदेशी ब) राष्ट्रीयकृत
 क) सहकारी ड) यापैकी एकही नाही
४. भारतीय बँकिंग अधिनियमाच्या १४९ अनुसार, बँकिंग ही कायदेशीरदृष्ट्या त्याच्या ठेवीपैकी २०% -----च्या स्वरूपात ठेवावे लागतात.
 अ) घन मालमत्ता ब) देणी
 क) द्रवरूप मालमत्ता ड) मालमत्ता

५. फक्त राष्ट्रीयकृत बँकांना ----- बँक म्हणून ओळखले जाते.
 अ) विदेशी ब) सार्वजनिक
 क) खाजगी ड) यापैकी एकही नाही
६. व्यवसाय पर्यावरण ----- भागांमध्ये विभागले आहे.
 अ) दोन ब) चार
 क) सात ड) सहा
७. चार्टर्ड बँक ----- बँक आहे.
 अ) परदेशी ब) खासगी
 क) राष्ट्रीयकृत ड) सार्वजनिक
८. सर्वसाधारण क्रेडिट नियंत्रण साधने-----, ----- आणि -----
 अ) बँक दर, व्याज आणि पैसा ब) बँक दर, पैसा आणि भांडवल
 क) बँक दर, राखीव आवश्यकता आणि ओपन ड) यापैकी एकही नाही
 मार्केट ऑपरेशन्स
९. ----- मध्ये नरसिंह समितीची शिफारस केली.
 अ) ११९२ ब) ११९१
 क) ११७८ ड) ११९५
१०. राजकीय वातावरण ----- पर्यावरणाचा एक भाग आहे.
 अ) बाह्य ब) सूक्ष्मलक्षी
 क) अंतर्गत ड) दीर्घलक्षी
११. मार्च २००७ पर्यंत भारतातील केवळ ----- बिना अनुसूचित बँका होत्या.
 अ) ६ ब) ७
 क) ५ ड) ४
१२. एस.बी.आय. (SBI) चे कॉर्पोरेटचे कार्यालय ----- येथे आहे.
 अ) मुंबई ब) नागपूर
 क) पुणे ड) कोलकता
१३. ----- ते असे आहेत जे आरबीआयच्या दुसऱ्या शेड्यूलमध्ये समाविष्ट नाहीत.
 अ) अनुसूचित बँका ब) खाजगी बँका
 क) बिना अनुसूचित बँक ड) यापैकी एकही नाही

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. प्रादेशिक ग्रामीण बँकेची उद्दिष्ट्ये
२. खाजगी क्षेत्रातील बँक
३. भारतीय रिझर्व्ह बँक
४. विदेशी बँक
५. कॅपिटल ऍडेक्वसी रेश्यो

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. व्यवसाय म्हणजे संकल्पना आणि उद्देश्य काय आहे? विपणन दृष्टिकोणातून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२. भारतातील राष्ट्रीयकृत बँकांच्या विविध समस्या स्पष्ट करा

३. भारतात बँकिंग यंत्रणेची संरचना स्पष्ट करा.
४. सहकारी बँकाची कार्य लिहा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. शेड्यूल्ड आणि नॉन-शेड्यूल्ड बँकामधील फरक ओळखणे.
  २. खासगी क्षेत्रातील बँकांची वैशिष्ट्ये कोणती ?
  ३. आरबीआयची भूमिका आणि मूल्यमापन स्पष्ट करा.
-